

آیین نامه دوره دکتری و شیوه نامه اجرایی آن

مقدمه

رشد پرشتاب علم و فناوری و تحولات عظیم اجتماعی و اقتصادی به خصوص اهداف برنامه‌های توسعه و سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران، شرایطی را برای دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی پدید آورده است که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای ایجاد تحول راهبردی در علم و فناوری و توجه بیشتر به پژوهش، تربیت نیروهای متعهد، متخصص و ماهر را از طریق تنوع در شیوه پذیرش دانشجویان در دوره دکتری، در صدر اولویت‌های کاری خود قرار داده است.

برای نیل به اهداف پیش روی، آخرین آیین نامه آموزشی دوره دکتری، مورد تجدید نظر قرار گرفت و در نهایت، پس از جمع آوری نظریه‌های کارشناسی و بررسی در جلسات مختلف کار گروه آموزشی، آیین نامه جدید دوره دکتری به دو شیوه آموزشی-پژوهشی و پژوهشی تدوین شد. لازم به تأکید است که برگزاری هریک از شیوه‌ها، صرفاً با مجوز شورای گسترش آموزش عالی مجاز خواهد بود؛ البته در شیوه پژوهش محور، طرح‌های پژوهشی، پس از تصویب در کمیته‌های تخصصی و تعیین کارفرمای مشخص و پیش‌بینی اعتبارات آن، که باید از اعتبارات خارج از مؤسسه تأمین شده باشد، اجرا خواهد شد.

ماده ۱. برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این آیین نامه به کار می‌رود:

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دوره دکتری: منظور دوره دکترای تخصصی (Ph.D.) است.

مؤسسه: منظور هریک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور است که مطابق مقررات وزارت مجازند دوره دکتری برگزار کنند.

گروه: منظور کوچکترین واحد سازمانی آموزشی یا پژوهشی مؤسسه است.

آیین نامه: منظور آیین نامه دوره دکتری است.

طرح پژوهشی تقاضا محور: طرح پژوهشی، دارای کارفرمای مشخص است که برابر قرارداد، اجرای آن به مؤسسه واگذار و اعتبارات کامل پروژه به همراه هزینه‌های نظارت بر آن توسط کارفرما تأمین و نتیجه کار نیز تحویل گرفته می‌شود.

کمیته راهبری: منظور کمیته‌ای است که هدایت رساله دانشجویان را در شیوه آموزشی-پژوهشی، استاد راهنما و دو نفر عضو هیأت علمی با انتخاب گروه و در شیوه پژوهشی، مسئول گروه، معاون پژوهشی و کارفرما بر عهده دارد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۱: کمیته راهبری برای دانشجویان دکتری دانشگاه یاسوج در شیوه آموزشی-پژوهشی شامل استادان راهنما و مشاور و در صورتی که مجموع استادان راهنما و مشاور کمتر از ۳ نفر باشند، یک نفر از اعضای هیات علمی به

انتخاب گروه و در شیوه پژوهشی شامل استادان راهنما و مشاور ، یک نفر اعضای هیات علمی به انتخاب شورای گروه، معاون پژوهشی دانشکده و کارفرما خواهد بود.

هیأت داوران: منظور هیأتی است که ارزیابی نهایی رساله دانشجو در دوره دکتری را بر عهده دارد.

شورا: منظور شورای تحصیلات تکمیلی یا آموزشی دانشگاه در شیوه آموزشی-پژوهشی و بر حسب مورد شورای پژوهشی مؤسسه در شیوه پژوهشی است.

ماده ۲. دوره دکتری بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی می‌انجامد و رسالت آن تربیت افرادی است که با نوآوری در زمینه‌های مختلف علوم و فناوری در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش مؤثر باشند. این دوره به دو شیوه آموزشی-پژوهشی و پژوهشی برگزار می‌شود.

تبصره ۱: مؤسسه‌های پژوهشی با داشتن برنامه پنج ساله مصوب هیأت امنا و زیرساخت‌های لازم و تبدیل پژوهش‌های مورد نیاز دستگاه‌های متقاضی به پروژه‌های پژوهشی می‌توانند دوره دکتری پژوهشی را اجرا کنند و دانشگاه‌ها نیز به ازای هر ۵ نفر دانشجوی دکتری آموزشی-پژوهشی می‌توانند یک نفر دانشجوی دکتری به شیوه پژوهش محور جذب کنند مشروط بر این که استاد راهنما طرح پژوهشی تقاضا محور داشته باشد.

ماده ۳. شرایط پذیرش

الف) داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

ب) داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مورد تأیید وزارت

ج) داشتن صلاحیت علمی

د) داشتن توانایی در زبان خارجی

تبصره ۲: نحوه احراز صلاحیت علمی و توانایی در زبان خارجی براساس آیین‌نامه آزمون‌های نیمه متمرکز ورودی دکتری مصوب وزارت تعیین می‌شود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۳: (مقررات وظیفه عمومی)

براساس اعلام رسمی سازمان وظیفه عمومی نیروی انتظامی، داوطلب مرد لازم است به هنگام پذیرش در دانشگاه (قبولی قطعی و ثبت نام)، یکی از شرایط مشروحه زیر را از لحاظ وضعیت مشمولیت و مقررات وظیفه عمومی دارا باشد، در غیر این صورت مجاز به ادامه تحصیل نخواهد بود.

- دارا بودن کارت پایان خدمت.

- دارا بودن کارت معافیت دائم (کفالت پزشکی، ایثارگران و موارد خاص).

- واجدین شرایط معافیت سنی.
 - مشمولان دارای برگ آماده به خدمت بدون غیبت، که زمان پذیرش و ثبت نام آنان در دانشگاه قبل از تاریخ اعزام به خدمت (مندرج در برگ اعزام) باشد.
 - تبصره ۱: افرادی که تاریخ اعزام به خدمت آنان قبل از اعلام قبولی دانشگاه می باشد، لازم است در تاریخ مقرر (مندرج در برگ اعزام) به خدمت اعزام شوند. بدیهی است در صورت قبولی در دانشگاه و دارا بودن سایر شرایط و ضوابط، جهت ادامه تحصیل از خدمت ترخیص خواهند شد. در غیر این صورت غایب محسوب شده و مجاز به ادامه تحصیل نخواهند بود.
 - دانشجویان سال آخر مقطع کارشناسی ارشد که تا پایان شهریور ماه سال قبولی، در سنوات مجاز تحصیلی فارغ التحصیل می شوند.
 - فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد که در سقف مجاز سنوات تحصیلی فارغ التحصیل شده و از تاریخ فراغت از تحصیل آنها تا زمان پذیرش در مقطع دکتری، بیش از یک سال سپری نشده و وارد غیبت نشده باشند.
 - تبصره ۲: داوطلبانی که مدت تحصیل آنان در مقطع کارشناسی ارشد بیش از سقف مجاز تحصیلی به طول انجامیده، شرایط استفاده از معافیت تحصیلی در مقطع بالاتر را ندارند.
 - کارکنان متعهد خدمت در سازمان ها و یا وزارتخانه ها با ارائه گواهی اشتغال به خدمت و موافقت بالاترین مقام اجرایی سازمان مربوط برای ادامه تحصیل.
 - کارکنان پایور شاغل در نیروهای مسلح با ارائه گواهی اشتغال به خدمت و موافقت بالاترین مقام اجرایی سازمان مربوط برای ادامه تحصیل.
 - طلاب علوم دینی دارنده مدرک کارشناسی ارشد که دارای معافیت تحصیلی حوزوی می باشند.
 - مشمولان دارای برگ معافیت موقت بدون غیبت (پزشکی، کفالت و یا ...) در مدت اعتبار آن.
 - کارکنان وظیفه (سربازان حین خدمت) دارای مدرک کارشناسی ارشد بدون غیبت اولیه.
 - تبصره ۳: این دسته از کارکنان پس از اعلام قبولی از سوی دانشگاه، با ارائه گواهی اشتغال به خدمت از یگان مربوط و صدور مجوز تحصیل از سوی سازمان وظیفه عمومی، به شرط این که دانشجوی اخراجی نبوده باشند برای ادامه تحصیل از خدمت ترخیص خواهند شد.
 - تبصره ۴: کارکنان وظیفه ای که خدمت آنان تا پایان شهریور ماه سال قبولی به اتمام می رسد، مجاز به ثبت نام می باشند. لیکن باید در موقع ثبت نام در دانشگاه، گواهی اتمام خدمت و یا کارت پایان خدمت ارائه نمایند.
 - دانشجویان انصرافی دانشگاهها در صورتی که در سقف مجاز سنوات تحصیلی، انصراف داده و همچنین از تاریخ انصراف آنان در دانشگاه و رشته قبلی تا زمان پذیرش در دانشگاه و رشته جدید، بیش از یک سال سپری نشده باشد. مضافاً مشروط به این که قبلاً از امتیاز یک بار انصراف، استفاده نکرده باشند.
- * تذکرات مهم مقررات وظیفه عمومی:**
- ۱) مشمولان غایب مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند و در صورت شرکت در آزمون و قبولی در دانشگاه معافیت تحصیلی برای آنان صادر نگریده و دانشگاهها مجاز به ثبت نام از آنان نمی باشند.
 - ۲) دانشجویان اخراجی دانشگاهها تا پایان خدمت دوره ضرورت و یا اخذ معافیت دائم، شرایط استفاده از معافیت تحصیلی را نخواهند داشت.
 - ۳) دانشجویان شاغل به تحصیل در دوره دکتری تخصصی و فارغ التحصیلان این دوره از نظر معافیت تحصیلی مجاز به شرکت مجدد در آزمون نمی باشند.

۴) کارکنان وظیفه مجاز به تحصیل همزمان با انجام خدمت نمی باشند. این دسته از کارکنان در صورت قبولی در دانشگاه در صورت نداشتن غیبت اولیه و دارا بودن سایر شرایط، جهت ادامه تحصیل از خدمت ترخیص خواهند شد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۲ ذیل ماده ۳: (شرایط اختصاصی)

- داشتن کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) یا دکتری حرفه ای یا اشتغال به تحصیل در سال آخر مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای که مدرک مذکور مورد تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی یا وزارت علوم، تحقیقات فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

تبصره ۱: با توجه به این که ادامه تحصیل در مقطع دکتری بصورت تمام وقت می باشد پذیرفته شدگان شاغل در وزارتخانه ها، سازمان ها و نهادهای دولتی باید قبل از ثبت نام موافقت کتبی و بدون قید و شرط محل کار خود را مبنی بر ادامه تحصیل دریافت و آن را به عنوان یکی از مدارک ثبت نام به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه تحویل دهند. همچنین با توجه به لزوم حضور تمام وقت دانشجویان دکتری در مدت زمان تحصیل در دانشگاه بروز هرگونه مشکل آموزشی و عواقب ناشی از اشتغال دانشجوی، به عهده دانشجو می باشد.

تبصره ۲: رشته امتحانی انتخابی دانشجو در دوره دکتری بایستی متناسب با رشته ی تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد وی باشد.

تبصره ۳: آن عده از دارندگان مدرک معادل که مشمول آیین نامه شماره ۲/۷۷۶۳۳ مورخ ۹۲/۵/۲۸ (ابلاغ شده توسط معاون محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) می شوند، اجازه ثبت نام و ادامه تحصیل خواهند داشت.

- هیچ یک از پذیرفته شدگان نهایی آزمون دکتری (Ph.D.) هر سال حتی در صورت انصراف قطعی از تحصیل، حق ثبت نام و شرکت در آزمون سال بعد را ندارند.

تذکر مهم: داوطلب باید در زمان ثبت نام، معدل خود را با مدرک معتبر به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه دهد و لازم است مغایرتی بین معدل اعلام شده به سازمان سنجش با معدل مدرک ارائه شده وجود نداشته باشد. بدیهی است در صورت مغایرت معدل، قبولی فرد پذیرفته شده، در هر مرحله از تحصیل که باشد، لغو و به درخواست وی ترتیب اثر داده نخواهد شد و حق هرگونه اعتراضی از وی سلب خواهد شد.

- پذیرفته شدگان با توجه به تعهدات آموزش رایگان باید دو برابر طول مدت تحصیل دوره دکتری، در موقع ثبت نام تعهد بسپارند تا در صورت نیاز محلی که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعیین می کند به خدمت اشتغال ورزند.

تبصره ۴: پذیرفته شدگان شاغل در وزارتخانه ها، سازمان ها و نهادهای دولتی با توجه به تعهدات آموزش رایگان باید برابر طول مدت تحصیل دوره دکتری (Ph.D.)، در موقع ثبت نام به وزارتخانه ها، سازمان و یا نهاد دولتی مربوط تعهد خدمت بسپارند.

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به هیچیک از دانشجویان مقطع دکتری، بورس تحصیلی اعطاء نمی نماید. در صورت لزوم و بورسیه شدن پذیرفته شدگان نهایی پس از اعلام نتایج نهایی بر اساس نیاز دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور صورت خواهد گرفت.

- بهره مندان از مزایای صندوق رفاه دانشجویان چنانچه قصد ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر را داشته باشند، می توانند با سپردن تضمین کافی (به تشخیص صندوق رفاه دانشجویان) به صندوق های مذکور، انجام تعهد خدمت خود را بعد از خاتمه مقطع تحصیلی جدید موکول نمایند.

تبصره ۵: چنانچه هریک از فارغ التحصیلان پس از اشتغال و کسب درآمد نسبت به پرداخت اقساط وام خود اقدام ننموده باشند، مشمول تسهیلات موضوع این بند نخواهند شد و لازم است قبل از ثبت نام در مقطع تحصیلی جدید با

صندوق رفاه دانشجویان تسویه حساب نمایند.

شیوه نامه اجرایی، بند ۳ ذیل ماده ۳: پذیرفته شدگانی که هنگام قبولی، حدنصاب نمره مورد نظر دانشگاه را در یکی از آزمون های زبان رسمی طبق جدول زیر (با حداقل یک سال اعتبار) نداشته باشند، باید گواهی موفقیت در آزمون های مذکور را تا قبل از شرکت در آزمون جامع ارائه نمایند.

آزمون	حدنصاب نمره	
MSRT	۵۰	
TOLIMO	۴۵۰	
TOEFL	Paper based	۵۰۰
	Internet based	۷۰
	Computer based	۱۹۰
IELTS	۵/۵	

ماده ۴. ظرفیت پذیرش دانشجویان با توجه به تعداد استاد راهنما که حداقل در مرتبه استادیار با حداقل دو سال سابقه تدریس در دوره های تحصیلات تکمیلی و راهنمایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد باشد، تعیین می شود و مسئولیت راهنمایی هر دانشجویان ابتدا بر عهده استاد راهنماست که به درخواست دانشجویان و موافقت عضو هیأت علمی و تأیید گروه ذیربط تعیین می شود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۴: در خصوص دوسال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی، تدریس حداقل یک درس تئوری در هر سال کفایت می کند. همچنین سوابق تدریس به صورت حق التدریس در خارج از دانشگاه یاسوج محاسبه نمی شود، اما سوابق تدریس اعضای هیأت علمی که به دانشگاه یاسوج منتقل می شوند احتساب می گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۲ ذیل ماده ۴: علاوه بر شرایط ذکر شده در ماده ۴، دارا بودن حداقل ۲ مقاله علمی- پژوهشی معتبر غیرمستخرج از رساله عضو هیأت علمی و مرتبط با زمینه رشته پذیرش دانشجویان در ۳ سال منتهی به قبول راهنمایی دانشجویان، جزء شرایط استاد راهنما بوده و لازم است حداقل در یکی از مقالات، استاد راهنما نویسنده مسئول باشد. البته در صورتی که در سه سال منتهی به قبول راهنمایی دانشجویان عضو هیأت علمی یک کتاب تالیفی یا خاتمه یک طرح پژوهشی همراه با ۱ مقاله علمی پژوهشی معتبر به عنوان نویسنده مسئول داشته باشد کفایت می کند.

شیوه نامه اجرایی، بند ۳ ذیل ماده ۴: هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر و همسر) دانشجویان دوره دکتری نمی تواند راهنمایی، مشاوره و داوری رساله او را برعهده داشته باشد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۴ ذیل ماده ۴: فرایند درخواست دانشجویان مبنی بر تعیین استاد راهنما، موافقت عضو هیأت علمی و تأیید گروه حداکثر تا پایان نیمسال دوم (در قالب فرم مربوط) صورت می پذیرد. در صورت عدم تعیین استاد راهنما تا مهلت ذکر شده، امکان ثبت نام نیمسال سوم برای دانشجویان فراهم نمی گردد.

تبصره ۳: شرایط تعیین استاد راهنما در شیوه پژوهشی به جای دو سال سابقه تدریس، به پایان رساندن دو طرح پژوهشی به عنوان مجری می‌باشد که حداقل یک طرح باید پژوهش تقاضامحور خاتمه یافته و یا در دست اقدام باشد.

تبصره ۴: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه، مسئولیت راهنمایی رساله دانشجوی را دو استاد راهنما (مشروط به این که استاد راهنمای اول «اصلی» حداقل ۶۰ درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده داشته باشد) به طور مشترک عهده دار می‌شوند.

تبصره ۵: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما می‌توان یک یا دو استاد مشاور برای هدایت دانشجو تعیین کرد.

تبصره ۶: در شرایط خاص و به تشخیص شورای مؤسسه، انتخاب استاد راهنما و مشاور از بین متخصصان (با مدرک دکتری) خارج از مؤسسه نیز بلامانع است.

شیوه نامه اجرایی، بند ۵ ذیل ماده ۴: در صورت بهره‌گیری از اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها به عنوان استاد مشاور دانشجویان دکتری، تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ضروری است و استاد راهنمای مدعو تنها می‌تواند به عنوان استاد راهنمای دوم و با مرتبه حداقل دانشیاری باشد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۶ ذیل ماده ۴: ظرفیت هر عضو هیأت علمی واجد شرایط برای راهنمایی همزمان دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری به شرح جدول زیر است.

مرتبه علمی	دکتری	مجموع دکتری و کارشناسی ارشد
استادیار	۲	۶
دانشیار	۳	۸
استاد	۴	۱۰

شیوه نامه اجرایی، بند ۷ ذیل ماده ۴: تأثیر هر دانشجوی دکتری در محاسبه ظرفیت همزمان اعضای هیأت علمی همانند دانشجوی کارشناسی ارشد است.

شیوه نامه اجرایی، بند ۸ ذیل ماده ۴: در صورتی که دانشجو بیش از یک استاد راهنما داشته باشد ظرفیت هر یک از اساتید به نسبت درصد مشارکت اشغال می‌شود. اما در صورتی که استاد راهنمای دوم از سایر دانشگاه‌ها باشد، صد درصد رساله جزء ظرفیت استاد راهنمای اول منظور می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۹ ذیل ماده ۴: همکاری اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج در راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه و یا رساله دانشجویان تحصیلات تکمیلی سایر دانشگاه‌ها در صورت موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر است.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱۰ ذیل ماده ۴: ظرفیت اعضاء هیأت علمی دانشگاه یاسوج برای راهنمایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی

سایر دانشگاه‌ها با توجه به مرتبه علمی تعیین می‌گردد. این تعداد برای استادیاران ۱ نفر، دانشیاران ۲ نفر و برای اعضای هیأت علمی در مرتبه استادی ۳ نفر می‌باشد. این ظرفیت برای دانشجویان پردیس خودگردان و یا دکتری نوبت دوم دانشگاه یاسوج نیز قابل استفاده است.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱۱ ذیل ماده ۴: در مورد اعضای هیأت علمی که دانشگاه یاسوج در مقطع کارشناسی‌ارشد و دکتری در رشته تخصصی ایشان دانشجو نمی‌پذیرد و در نتیجه امکان تعریف پایان نامه در دانشگاه یاسوج برای ایشان وجود ندارد، حداکثر ظرفیت راهنمایی از دانشجویان خارج از دانشگاه، برابر ۵۰ درصد اعداد مندرج در جدول شیوه نامه اجرایی، بند ۶ ذیل ماده ۴ تعیین می‌شود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱۲ ذیل ماده ۴: توزیع راهنمایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی پذیرفته شده هر ورودی بر اساس ضوابط فوق و منطبق با معیارهای علمی و تخصصی و به روش عادلانه توسط شورای گروه انجام می‌شود و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است.

ماده ۵. مجموع واحدهای دوره دکتری ۳۶ واحد است که در شیوه آموزشی-پژوهشی ۱۲ تا ۱۸ واحد آن واحدهای درسی و ۱۸ تا ۲۴ واحد آن مربوط به رساله است و در شیوه پژوهشی نیز ۳ تا ۸ واحد آن واحدهای درسی و مرتبط با موضوع رساله دانشجو و ۲۸ تا ۳۳ واحد آن مربوط به رساله است که در برنامه درسی مصوب هر رشته تعیین می‌شود.

تبصره ۷: تعیین حداقل و حداکثر واحدهای درسی در شیوه پژوهشی در هر زمانی از دوره تحصیلی با تشخیص و نظر استاد راهنما و تأیید گروه صورت می‌پذیرد.

تبصره ۸: واحدهای درسی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت‌های پژوهشی با نظر استاد راهنما و براساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می‌شود.

تبصره ۹: حداقل نمره قبولی در هر درس، ۱۴ از ۲۰ و میانگین قابل قبول نمره‌های دانشجو در همه درس‌ها، ۱۶ از ۲۰ است. ولی چنانچه میانگین، کمتر از ۱۶ باشد، دانشجو مجاز خواهد بود با نظر استاد راهنما، حداکثر در یک نیمسال تحصیلی، درس‌هایی را علاوه بر سقف واحدهای درسی، برای جبران میانگین کل بگذراند.

تبصره ۱۰: در شرایط خاص و در صورت نیاز به تشخیص استاد راهنما و تأیید گروه ذریبط دانشجو موظف است حداکثر تا ۶ واحد درسی را به عنوان جبرانی بگذراند. نمره دروس جبرانی در تعیین میانگین کل محاسبه نمی‌شود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۵: برگزاری دروس مقطع دکتری (به استثنای سمینار) به صورت معرفی به استاد مجاز نیست.

شیوه نامه اجرایی، بند ۲ ذیل ماده ۵: تعیین مدرس برای تدریس دروس دکتری بر عهده گروه آموزشی است و برای اعضای هیأت علمی با مرتبه استادیاری، حداقل شرایط زیر لازم است:

۱- دارا بودن حداقل ۲ سال سابقه تدریس در گروه آموزشی.

۲- دارا بودن پذیرش یا چاپ حداقل ۱ مقاله علمی- پژوهشی معتبر غیر مستخرج از رساله مرتبط با رشته دانشجویان دکتری پذیرش شده یا خاتمه اجرای ۱ طرح پژوهشی یا تألیف ۱ کتاب در ۳ سال آخر منتهی به تدریس.

شیوه نامه اجرایی، بند ۳ ذیل ماده ۵: در صورتی که متوسط نمره ارزشیابی کلیه دروس عضو هیأت علمی از ارزشیابی دانش‌آموختگان ممتاز در ۲ سال آخر، جزء ۳۰ درصد اعضای هیأت علمی دانشکده با کمترین نمره ارزشیابی و کمتر از ۱۸/۵ باشد، ارائه دروس دکتری موکول به ارتقاء نمره ارزشیابی به بالاتر از این حد می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۴ ذیل ماده ۵: فقط بخش کمی از زمان کلاس دروس تئوری در طول یک ترم می‌تواند به ارائه سمینارهای دانشجویی اختصاص یابد و لازم است مدرسان محترم بخش اعظم زمان کلاس را به ارائه اطلاعات درسی روزآمد در چارچوب سرفصل اختصاص دهند.

شیوه نامه اجرایی، بند ۵ ذیل ماده ۵: با توجه به ماهیت بخش آموزشی دوره دکتری، تعیین نمره دروس این بخش نباید به ارائه مقاله پژوهشی و یا ترجمه بخشی از یک کتاب، مشروط شود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۶ ذیل ماده ۵: آخرین مهلت اعلام نمره دروس تئوری دانشجویان دکتری برای نیمسال اول، ۳۱ فروردین ماه و برای نیمسال دوم، ۱۵ شهریور ماه بعد از آن است.

ماده ۶. موضوع رساله: دانشجوی موظف است، در شیوه آموزشی- پژوهشی تا پایان نیمسال اول و در شیوه پژوهشی از طرح‌های پژوهشی تقاضامحور همزمان با پذیرش، موضوع رساله خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و پس از تصویب شورا، فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۶: مهلت تصویب موضوع رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، پایان نیمسال دوم می‌باشد.

تبصره ۱۱: طرح پیشنهادی رساله دانشجوی در شیوه آموزشی-پژوهشی تا پایان نیمسال سوم و در شیوه پژوهشی، در طول نیمسال اول و پس از تصویب شورا رسمیت می‌یابد و قابل اجرا است.

شیوه نامه اجرایی، بند ۲ ذیل ماده ۶: لازم است که دانشجوی در حضور کمیته‌ی راهبری و یک نفر داور متخصص درموضوع رساله دانشجوی (از اعضای گروه و یا خارج از آن) از طرح پیشنهادی رساله خود دفاع نماید. صورتجلسه این دفاعیه (در قالب فرم مربوط) همراه با طرح پیشنهادی رساله جهت تصویب به شوراهای ذیصلاح ارسال می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۳ ذیل ماده ۶: در صورتی که دانشجو با ارائه دلایل موجه موفق به تصویب طرح پیشنهادی رساله تا پایان نیمسال سوم نگردد، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده با بررسی دلایل تاخیر، می تواند یک نیمسال دیگر برای تصویب طرح پیشنهادی به دانشجو مهلت دهد و تمدید این مهلت تا پایان نیمسال پنجم تنها در اختیار شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با بررسی دلایل متقن مبنی بر خارج بودن از اراده بودن تطویل تدوین طرح پیشنهادی می باشد. در هر صورت عدم تصویب طرح پیشنهادی تا پایان نیمسال پنجم موجب محرومیت دانشجو از تحصیل می گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۴ ذیل ماده ۶: دانشجو موظف است پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله خود هر ۶ ماه یک بار گزارش پیشرفت رساله خود را به کمیته راهبری ارائه دهد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۵ ذیل ماده ۶: حداقل فاصله بین تصویب طرح پیشنهادی رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و تاریخ دفاع از رساله ۲ سال می باشد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۶ ذیل ماده ۶: هزینه های رساله دکتری بسته به نوع رساله (عملی، عملی - میدانی و نظری) مبتنی بر مصوبات هیات رئیسه دانشگاه تامین می گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۷ ذیل ماده ۶: لازم است دانشجو واحد رساله را به صورت یکجا در نیمسال بعد از تصویب طرح پیشنهادی رساله در سامانه آموزشی اخذ نموده و در نیمسال های بعد از آن به صورت ادامه رساله و یا رساله صفر واحدی ثبت نام نماید.

شیوه نامه اجرایی، بند ۸ ذیل ماده ۶: $\frac{2}{3}$ حق التدریس رساله برای استاد(ان) راهنما بعد از تصویب طرح پیشنهادی رساله هر نیمسال حداکثر ۶ واحد حق التدریس قابل پرداخت بوده و $\frac{1}{3}$ مابقی آن پس از دفاع از رساله قابل پرداخت می گردد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۹ ذیل ماده ۶: ۵۰ درصد حق التدریس رساله برای استاد(ان) مشاور بعد از تصویب طرح پیشنهادی رساله هر نیمسال حداکثر تا ۱ واحد حق التدریس پرداخت می شود و ۵۰ درصد مابقی آن پس از دفاع از رساله قابل پرداخت است.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱۰ ذیل ماده ۶: برای دانشجویان نوبت دوم و پردیس شهریه متغیر رساله از نیمسال اخذ رساله توسط دانشجو، هر نیمسال به میزان ۲۵ درصد کل شهریه اخذ می گردد.

ماده ۷: ارزیابی جامع

ارزیابی جامع به منظور احراز قابلیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو است که در شیوه آموزشی-پژوهشی دانشجو باید با نظارت معاون آموزشی مؤسسه در یک آزمون که شامل دو یا سه درس اصلی به انتخاب استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی است، شرکت کند. این آزمون باید به گونه ای باشد تا توانمندی، تحلیل و استنباط دانشجو از نظر اساتید راهنما و مشاور و ۳ نفر از اعضای هیأت

علمی با پیشنهاد گروه و تأیید معاون آموزشی مؤسسه برای آغاز فعالیت پژوهشی سنجیده شود و در شیوه پژوهشی، احراز قابلیت‌های پژوهشی دانشجوی، براساس روند پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی دانشجو است که در پایان هر دو نیمسال تحصیلی از سوی کمیته راهبری سنجیده می‌شود.

تبصره ۱۲: میانگین نمرات دانشجو در شیوه آموزشی-پژوهشی در ارزیابی جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. دانشجویی که میانگین ارزیابی جامع وی کمتر از ۱۶ باشد، تنها یک بار دیگر می‌تواند در ارزیابی جامع شرکت کند.

تبصره ۱۳: میزان پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی دانشجو در شیوه پژوهشی به صورت قابل قبول و غیر قابل قبول سنجیده می‌شود. در صورت احراز درجه قابل قبول از سوی کمیته راهبری، دانشجو می‌تواند به فعالیت‌های پژوهشی خود ادامه دهد.

تبصره ۱۴: چنانچه میزان پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی دانشجو در شیوه پژوهشی از سوی کمیته راهبری غیر قابل قبول سنجیده شود، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده خواهد شد تا روند فعالیت‌های پژوهشی خود را به سطح قابل قبول ارتقا دهد. در غیر این صورت، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

شیوه‌نامه آزمون جامع

الف- کلیات ارزیابی جامع

۱- اجرای آزمون جامع بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و با حضور و نظارت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه صورت می‌پذیرد.

۱-۱- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه به پیشنهاد مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با تأیید معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می‌گردد.

۲- آزمون جامع در دو بخش کتبی و شفاهی برگزار می‌شود.

۱-۲- نمره آزمون کتبی ۷۰ درصد و نمره آزمون شفاهی ۳۰ درصد نمره کل آزمون است.

۲-۲- آزمون کتبی از سه درس اصلی دوره دکتری به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی و تصویب نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده صورت می‌پذیرد.

۲-۳- حداکثر دو درس از دروس تدریس شده توسط استاد راهنمای هر دانشجو می‌تواند به عنوان دروس آزمون کتبی در نظر گرفته شود.

۲-۴- در آزمون شفاهی، اطلاعات علمی دانشجو در دروسی که در آزمون کتبی امتحان داده است و نیز توانایی‌های دانشجو برای انجام پژوهش رساله دکتری ارزیابی می‌شود.

۲-۵- آزمون شفاهی پس از برگزاری آزمون کتبی و تعیین نمره آن خواهد بود. دانشجویی حق شرکت در آزمون شفاهی را دارد که متوسط نمرات آزمون کتبی وی ۱۰ و بالاتر (از ۱۴) باشد و در هر درس حداقل نمره ۹ (از ۱۴) را کسب کرده باشد. در صورت عدم کسب این شرایط دانشجو تنها یک بار دیگر مجاز به شرکت در ارزیابی جامع است.

ب- شرایط شرکت در آزمون

۳- دانشجویانی که کلیه دروس مرحله آموزشی خود را با موفقیت گذرانده باشند و میانگین کل نمرات آنها از ۱۶ کمتر نباشد و نمره قبولی زبان خارجی را (مطابق با حدنصاب‌های مندرج در جدول شیوه نامه اجرایی، بند ۳ ذیل ماده ۳) داشته باشند پس از کسب مجوز از اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌توانند در اولین ارزیابی جامع شرکت نمایند.

۳-۱- چنانچه دانشجو در هنگام ثبت نام مدرک معتبر از هریک از آزمون‌های فوق الذکر با حداقل یکسال اعتبار را

ارائه نماید شرکت دانشجو در آزمون جامع بلامانع است.

تبصره: در صورتی که دانشجویان دکتری حداقل ۸۵ درصد حدنصاب نمرات مندرج در جدول فوق‌الذکر را کسب کنند، می‌توانند به صورت مشروط در امتحان جامع شرکت نمایند. در هر صورت، ثبت قبولی آزمون جامع در کارنامه دانشجو و برگزاری جلسه دفاع از رساله منوط به ارائه گواهی کسب حدنصاب نمرات مندرج در جدول مذکور است.

۳-۲- دانشجویی که تمام دروس دوره دکتری را اخذ نموده و به دلیل مهلت دو نیمساله برای ثبت نمره دروس سمینار یا مباحث ویژه، نمره این دروس را کسب نکرده باشد، در صورتی که میانگین نمرات او از سایر دروس ۱۶ یا بیشتر باشد می‌تواند در آزمون جامع شرکت کند.

ج- نحوه برگزاری آزمون جامع

۴- آزمون کتبی باید در یک یا دو روز و هر درس در یک زمان جداگانه برگزار گردد.

۴-۱- اعضای کمیته طراح سوال آزمون کتبی جامع متشکل از استاد(ان) راهنما و سه نفر دیگر از استادان با اولویت استاد مشاور و استنادی که در دوره دکتری تدریس داشته‌اند، با پیشنهاد شورای گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، است. همچنین تصحیح اوراق امتحانی آزمون کتبی نیز بر عهده این کمیته می‌باشد.

۴-۲- سؤالات آزمون کتبی جامع باید حداقل یک روز قبل از برگزاری آزمون توسط کمیته طراح سؤالات آزمون به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل داده شود و همچنین پس از برگزاری امتحان کتبی پاسخ نامه‌ها نیز باید تحویل معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده گردد تا جهت تصحیح به کمیته طراح سوال ارائه شود.

۴-۳- اعضای کمیته طراح سوال امتحان موظف هستند پس از تصحیح اوراق امتحان کتبی جامع، پاسخ نامه‌ها و کلید سؤالات را به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل نمایند.

۵- ترکیب داوران آزمون شفاهی عبارت است از اعضای کمیته طراح سوال آزمون کتبی و یک نفر از اعضای هیأت علمی متخصص خارج از دانشگاه، که لازم است حداقل یکی از آنان با مرتبه دانشجویی و بالاتر باشد.

۶- لازم است نمره آزمون کتبی جامع حداکثر تا ۳ روز اداری پس از برگزاری امتحان و نمره آزمون شفاهی در همان جلسه آزمون شفاهی، به نماینده تحصیلات تکمیلی تحویل داده شود.

۶-۱- نماینده تحصیلات تکمیلی موظف است پس از تحویل گرفتن نمره حداکثر طی ۳ روز اداری نمره آزمون جامع را همراه با صورت جلسه برگزاری آزمون به مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده (به صورت محرمانه) ارسال نماید.

۷- آزمون شفاهی جامع باید حداکثر تا ۲۰ روز پس از برگزاری آزمون کتبی برگزار گردد.

۸- آزمون جامع در دو نوبت نیمه اول مهرماه و نیمه اول اسفند ماه هر سال برگزار می‌شود.

۸-۱- در صورتی که هریک از گروه‌های آموزشی دانشگاه تغییر در زمان برگزاری آزمون جامع را خواسته باشند باید درخواست خود را همراه با دلایل توجیهی، پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نمایند و این شورا نیز پس از بررسی‌های لازم در صورت تأیید دلایل توجیهی گروه، می‌تواند تاریخ برگزاری آزمون جامع را تغییر دهد.

د) موارد تکمیلی:

۹- دانشجوی دکتری حداکثر تا پایان نیمسال چهارم ملزم به کسب نمره قبولی در آزمون جامع می‌باشد. در صورتی که دانشجو موفق به قبولی در آزمون جامع تا پایان نیمسال چهارم نگردد (یا شرایط شرکت در آزمون جامع را کسب نکرد)، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌تواند با بررسی دلایل تأخیر یک نیمسال دیگر (تا پایان نیمسال پنجم) برای شرکت در آزمون جامع به دانشجو مهلت دهد و تمدید این مهلت تا پایان نیمسال ششم فقط در اختیار شورای تحصیلات تکمیلی

دانشگاه و با بررسی دلایل متقن، مبنی بر خارج از اراده بودن عدم شرکت یا کسب قبولی آزمون جامع، می‌باشد. در هر صورت عدم کسب نمره قبولی در آزمون جامع تا پایان نیمسال ششم موجب محرومیت دانشجویان از تحصیل می‌گردد.

۱۰- دانشجویان در نیمسال‌های بعد از اتمام دروس تا نیمسال قبولی در آزمون جامع، درسی تحت عنوان "آمادگی آزمون جامع" را اخذ می‌نمایند.

۱۱- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه در آزمون کتبی یا شفاهی پس از اعلام زمان آزمون (زمان‌های ذکر شده در بند ۸ و یا مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برای هر گروه آموزشی) از سوی مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه مشخص می‌شود.

۱۱-۱- مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه موظف به صدور معرفی نامه برای نماینده تحصیلات تکمیلی در آزمون جامع می‌باشد.

۱۲- دانشجویان دکتری تحت هیچ شرایطی از آزمون جامع معاف نمی‌شوند.

ماده ۸. دانشجویان پس از تدوین رساله و تأیید استاد راهنما و به شرط کفایت دستاوردهای علمی رساله (چاپ حداقل یک مقاله برای دانشجویان در شیوه آموزشی-پژوهشی و دو مقاله برای دانشجویان شیوه پژوهشی در مجلات علمی-پژوهشی دارای نمایه معتبر بین‌المللی و همچنین در شیوه پژوهشی، باید استاد راهنما، مسئولیت کفایت کار انجام شده دانشجویان را برای پاسخ‌گویی به کارفرما یا دستگاه اجرایی بپذیرد)، موظف است در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱۵: در شرایط خاص و در صورتی که دانشجویان هر دو شیوه از تولید دانش فنی، ثبت اختراع، اکتشاف و نوآوری «ارزیابی و تأیید شده توسط مراجع ذیصلاح علمی»، آثار بدیع هنری، کتاب تألیفی و تصنیفی «مورد تأیید دستگاه متقاضی» برخوردار باشند پس از تأیید هیأت داوران و شورا از ارائه مقاله معاف خواهند بود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۸: مقاله مورد قبول برای دفاع از رساله دانشجویان دکتری باید در یکی از نشریات ISC-JCR یا ISI-JCR و به طور مشترک با استاد(ان) راهنما پذیرش شده باشد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۲ ذیل ماده ۸: دانشجوی دکتری باید قبل از برگزاری جلسه دفاع، گزارشی از رساله خود برای هیأت داوران (بدون نیاز به حضور داور خارجی) و با نظارت نماینده تحصیلات تکمیلی گروه تحت عنوان "پیش دفاع" ارائه دهد. همچنین لازم است که رساله دانشجویان دکتری قبل از برگزاری جلسه دفاع تأیید داور خارجی مبنی بر امکان برگزاری جلسه دفاع را کسب کند. ارائه صورتجلسه پیش دفاع و تأییدیه داور خارجی برای صدور مجوز دفاع الزامی است.

تبصره ۱۶: نحوه تشکیل و شرح وظایف هیأت داوران، چگونگی دفاع از رساله و احراز کفایت دستاوردهای علمی رساله، تابع دستورالعملی است که به تصویب شورای مؤسسه رسیده باشد.

تبصره ۱۷: ترکیب هیأت داوران عبارت از: استاد یا اساتید راهنما یا اساتید مشاور، ۳ نفر عضو هیأت علمی در رشته مربوطه با درجه حداقل استادیاری به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا شورای آموزشی و یا پژوهشی پژوهشکده که باید یک نفر از آنان حداقل دانشیار و از مؤسسه‌های خارج از مؤسسه مجری باشد. در شیوه پژوهشی، دستگاه متقاضی می‌تواند یک نفر را به

عنوان استاد مشاور معرفی کند که مشاور دانشجو در دفاع و داوری‌ها باشد و به عنوان عضو هیأت داوران در جلسات حضور داشته باشد.

شیوه نامه اجرایی، بند ۳ ذیل ماده ۸: حضور استاد(ان) راهنما و مشاور در جلسه دفاع الزامی است. ضمناً یک نفر نماینده تحصیلات تکمیلی بر حسن اجرای جلسه دفاع نظارت می نماید.

ماده ۹: ارزیابی رساله براساس کیفیت علمی پژوهش انجام شده، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته‌های پژوهشی و نحوه نگارش انجام می‌شود و نتیجه آن به یکی از دو صورت زیر تعیین می‌شود:

الف) قبول (در یکی از سطوح: عالی، بسیار خوب، خوب)

ب) غیر قابل قبول.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۹: درجه رساله بر اساس میانگین وزنی نمرات اعضای هیأت داوران رساله (میانگین نمرات استادان راهنما با ضریب ۲، میانگین نمرات استادان مشاور با ضریب ۱ و نمرات هر یک از داوران با ضریب ۱) به صورت زیر تعیین می‌شود:

عالی	از ۱۹ تا ۲۰
بسیار خوب	از ۱۸ تا ۱۷/۹۹
خوب	از ۱۶ تا ۱۷/۹۹
غیر قابل قبول	کمتر از ۱۶

تبصره ۱۸: چنانچه رساله دانشجو غیرقابل قبول ارزیابی شود، بنا به تشخیص هیأت داوران، دانشجو مجاز است طی حداکثر شش ماه به شرط این که از حداکثر مدت مجاز تحصیل بیشتر نشود، اصلاحات لازم را در رساله به عمل آورد و صرفاً برای یک بار دیگر از آن دفاع کند.

شیوه نامه اجرایی، بند ۲ ذیل ماده ۹: در صورتی که در جلسه دفاع دانشجویان دکتری نظر هیأت داوران مبنی بر تغییراتی در عنوان رساله باشد که باعث اختلاف بین عنوان طرح پیشنهادی و رساله گردد، در صورتی که کمیته دفاع این اختلاف را موجب رد رساله تلقی ننماید، تأیید نهایی رساله موکول به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مبنی بر پذیرش عنوان جدید خواهد شد.

ماده ۱۰. دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و کسب درجه قبول از رساله خود به دریافت درجه دکتری نائل می‌شود.

تبصره ۱۹: مدرک دوره دکتری حسب مورد با ذکر شیوه (آموزشی-پژوهشی یا پژوهشی) صادر می‌شود.

شیوه نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۱۰: انواع گواهی‌های تحصیلی دوره دکتری عبارتند از:

- ۱- گواهی ارزیابی جامع: این گواهی پس از موفقیت در برگزاری ارزیابی جامع صادر می‌شود.
 - ۲- گواهی دفاع: این گواهی پس از برگزاری جلسه دفاع و کسب درجه حداقل خوب صادر می‌شود.
 - ۳- گواهی موقت با ارزش استخدامی داخل کشور: گواهی موقت ارزش ترجمه ندارد و به دانش آموختگانی تعلق می‌گیرد که تعهدات آموزش رایگان آنها به اتمام نرسیده است. این گواهی در صورتی که دانشجو پس از فراغت از تحصیل به سازمان خاص تعهد نداشته باشد صادر می‌شود.
 - ۴- گواهی فارغ التحصیلی بدون ارزش استخدامی و ترجمه: چنانچه دانشجو پس از فراغت از تحصیل به سازمان خاص تعهد داشته باشد صادر می‌شود.
 - ۵- دانشنامه: مدرک تحصیلی قابل ترجمه می‌باشد و دانش آموخته می‌تواند پس از اتمام کلیه تعهدات خود با رایه مدارک لازم آن را دریافت نماید.
- گواهی‌های مذکور صرفاً در صورت رایه مدارک کامل صادر و تحویل شخص دانش آموخته می‌گردد.

ماده ۱۱. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری در شیوه آموزشی - پژوهشی حداقل سه سال و نیم و حداکثر چهار سال و نیم و در شیوه پژوهشی حداقل سه سال و حداکثر چهار سال است و در صورت ضرورت به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه ذیربط، در هر دو شیوه می‌توان حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به این مدت افزود.

تبصره ۲۰: در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیر قابل پیش‌بینی، در حداکثر مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید شورای مؤسسه، کمیسیون بررسی موارد خاص برحسب مورد با حضور استاد راهنما، وضعیت دانشجو را بررسی می‌کند و متناسب با فعالیت‌های کمی و کیفی و علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم‌گیری خواهد کرد؛ براین اساس، مدت مذکور جزء حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

شیوه نامه اجرای، بند ۱ ذیل ماده ۱۱: تمدید سنوات دانشجو تا پایان نیمسال نهم بلامانع است. اما ثبت نام دانشجو در نیمسال دهم منوط به موافقت شورا با تمدید این نیمسال و پرداخت شهریه خواهد بود. در صورت موافقت با تمدید سنوات، از نیمسال دهم و مابعد، از دانشجو اعم از روزانه یا نوبت دوم، شهریه‌ای مطابق با شهریه نوبت دوم اخذ می‌گردد.

ماده ۱۲. در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می‌شود:

الف) میانگین کل نمره‌های درسی دانشجو (با رعایت تبصره ۹) کمتر از ۱۶ می‌شود؛

ب) رساله دانشجو (با رعایت تبصره ۱۸) و دفاع مجدد غیر قابل قبول ارزیابی شود؛

ج) مدت مجاز تحصیل دانشجو (با رعایت تبصره ۲۰) به پایان برسد؛

د) صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو ارزیابی جامع (با رعایت تبصره ۱۴) احراز نشود.

تبصره ۲۱: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری، مؤسسه مجاز است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، صرفاً گواهینامه‌ای را براساس کارنامه تحصیلی دانشجو صادر کند.

ماده ۱۳. این آیین‌نامه در بر گیرنده اصول کلی و ضوابط اصلی دوره دکتری است و مؤسسه موظف است شیوه‌نامه‌های اجرایی را به گونه‌ای تدوین کند که ضمن تحقق اصول کلی آیین‌نامه، شروطی مغایر با آیین‌نامه برای دانش‌آموختگان ایجاد نشود.

شیوه‌نامه اجرایی، بند ۱ ذیل ماده ۱۳: بندهای شیوه‌نامه اجرایی ذیل مواد این آیین‌نامه که در کادرهای مجزا آورده شده است به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده و برای همه دانشجویان دکتری دانشگاه یاسوج لازم‌الاجرا است. البته در صورتی که برای دانشجویان دکتری ورودی‌های ۹۲-۱۳۹۱ و ماقبل، بندهایی از شیوه‌نامه اجرایی با مصوبات دانشگاه در زمان پذیرش دانشجو، مغایرتی داشته باشد، تصمیم‌گیری در خصوص نحوه اجرای این بندها بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲۲: تفسیر مواد این آیین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی است و در موارد مربوط به ارزیابی رساله و قابلیت‌های پژوهشی با هماهنگی معاونت پژوهشی است.

ماده ۱۴. وزارت و مؤسسه به تناسب وظایف خود، شیوه‌نامه‌های نظارت بر اجرای دوره دکتری را تنظیم و بر نحوه اجرای این آیین‌نامه و شیوه‌نامه‌های اجرای آن نظارت می‌کنند.

ماده ۱۵. این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۱۵ ماده و ۲۲ تبصره در جلسه ۷۷۵ مورخ ۸/۸/۸۹ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی تصویب شد و برای دانشجویانی که از سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ و پس از آن در دوره دکتری پذیرفته می‌شوند، لازم‌الاجرا است و از تاریخ اجرا کلیه بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های مغایر با این آیین‌نامه لغو می‌شود.